

KAUKAZAS

SVANETIJA

2007 m.

DALYVIAI:

Vytenis Dapkevičius – vadas, atamanas, protas ir sąžinė
Marius Rumpis – pavaduotojas, fotografas, sąžinė ir protas
Agnė Matonytė – čiombė, baba, kokakola
Justė Pačkauskaitė – medikė, kita baba, Justefa
Antanas Gadėikis – comrade Kaleda, kamera, komentarai ir patarimai
Darius Styra – linksmas rektorius ir Agnės draugas
Vaidotas Pečkys – remontas, tylus ir paslaptingas abstinentas
Eduardas Nedobežkinas – comrade Edas, ryšiai su aborigenais

2007 rugpjūčio 3 d.

Rytas, nu, ankstyvas. Lėktuve – „economy“ sulaužytomis kojomis ir maudžiančiais raumenimis, galų gale išlipam Tbilisi. Oro uostas, lygios akmens plytos, šviesu ir nesuprantami raštmenys. Skambinam vairuotojams – jie kažkur užstrigę, bus gal po 1,5 val. Pašliaužiojam po kampus. Pasidėliojam žaisliukus, kurie o lėktuvo po visur išmėtyti.

Lėktuvas beje, viskas tvarkoj – svorį suoptimizavom, niekas viršsvorio neturėjo. Kaip visada – į lėktuvą einam prisirengę, kišenėse – kruopos.

Na, dar pasnaudę oro uoste išvarom. Čia darbinis arklys – Ford Transit, kas antram kely sutiktam kažkokiais priešų skalpais aptrauktas kapotas (paskui paaiškino, kad odos dangalas gerai žiemą). Važiuojam gana erdviai – daiktai vietinių papročiu vėdinasi ant stogo. Tbilisis – gražus senas miestas, išsidėstęs kalvų slėny, su tvirtove centre ir cerkvėmis, lipančiomis į šlaitus. Keisti pietietiški namai, persikų medžiai stačiose gatvėse. Ir sovietiniai statiniai, su užmoju statyti, keistai organiškai raudonuose šlaituose.

Tbilisy išsprendžiam benzo problemą ir išdundam į kelią. Smiginėjam. Stojam pirkti dulkinų vaisių ir arbūzo. Visi grupės vyriškiai išsiterlioja bent po pirštą taisydami kažkokią žarnelę variklyje. Paskui vairuotojas turbūt dar 2 metus važinės su tepalo langele, sumontuota iš kažkokio ortakio.

Bent du kartus stojom valgyti. Pirmą kartą privalgėm chačiapuri ir soliankos. Paskui puikiam pakelės kaboke privalgėm Kupdari (lyg ir) – ta pati lepioškė, bet su mėsa. Ir naminis vynas – gerai.

Važiuojam per kaimus, vis kitoks versliukas kiekvienam. Ten – saldžios lepioškės, kitur – virti kukurūzai, dar kitur – medus, o paskui – dar pintinės. Arba milžiniški moliniai puodai. Galiausiai – Mestija, akmeniniai bokštai įvažiuojant į miestą. Galų gale pavargę ištiesiam kaulelius. Jau tamsu. Sutempiam daiktelius, geriam čača, valgom bulves ir mėsą.

Miegoti – BALTOS PATALYNĖS, o duše yra karštas vanduo. Nusikalę griūnam miegoti. Ir labanakt.

Justė.

2007 rugpjūčio 4 d.

Išmiegojom šiltuose pataluose. Ryte karštas dušas, visi patogumai, net ir lova minkštesnė nei namuose. Vos pradėjom krauti krepšius – iš kart pakvietė prie stalo. Nukrautas pilnas ir sūris, ir sviestas, ir keptos bulvės, ir mėsos privirta, ir salotų. Kimšom kiek galėjom. Gėrėm – su gėrimais iš vakaro geriau buvo – ir Čačios ir vyno, o dabar tik narzano ir vandens su trintom uogom. Pavalgius gėrėm arbatą su medum.

Po to važiuojam į už oro uosto palikti zabroskę. PAATO – vairuotojas, pas kurį svečiuojamės – siūlė zabroskes nevežt, o palikt jam. Tada mes paskambintumėm ir jis atvežtu. Vytenis atsisakė – tuomet PAATO užpyko – sako “nepasitikit manim”. Nuvežėm zabroske prie oro uosto, Vytenis norėjo ten palikti zabroskę, bet PAATO sako “ten nėra draugų, kam paliksi?”. Nuvežėm zabroskę toliau, už oro uosto ir ten palikom ja pas Paato draugus. Prieš tai sužinojom, kad aukščiau yra pasieniečiai, tai Vytenis pradėjo vėl prašyt, kad vežti zabroskę aukščiau – Paato vėl supyko, bet Kalėda nuramino Vytenį – tas nusileido ir zabroskę palikom Paato draugams. Visur kainuoja už zabroskės palikimą 10 Lari, sumokėjom iš Vaidoto pinigines. Zabroskę vežėm 4-iese. Vytenis, Kalėda, Vaidotas ir Aš – Styra.

Po zabroskės einant link mašinos sutikom seną alpinistą, jis pakonsultavo kaip reikia eiti iki Ushbos, kad pradžia apeiti iš kairės pusės ir t.t. Važiuojant atgal užsukam prie šaltinio pasipildyti gėrimų. Ten iš šaltinio teka narzan – toks mineralinis – iš kart gazuotas. Pasemi iš šaltinio ir viduje iškart burbuliuokai kyla – šviežias ir šaltas, labai skanus. Burnoje pabuvęs išsibezda, bet už Vytautą – vis vien geriau. Po to grįžtam atgal į Paato namus ir ten visi susėdam į uazsik'ą, dar du Paato draugai įtilpo, ir su visa manta pajudėjom link pėsčiųjų etapo pradžios. Važiam ilgai, sustojus kaime Paato draugai išlipo ir juos pakeitė vaikas. Toliau vėl tratėjom akmenuotu keliuku – vežė mus per įvairaus statumo kelius. Uazik'as – tanko ir automobilio mišinys – pravažiuoja visur. Ant kelio pasitaikė bužynas – kempsynas, Paato išlipęs įjungė antrą tiltą ir mūsų uazik'as ratais daugiau nei iki pusės įklimpęs pravažiuavo. Galų gale kelias baigėsi. Kelias toliau nepravažiuojamas – jį užpylė akmenys ir košės krūva. Sako prieš kelias dienas buvo didelė liūtis ir išplovė žemių krūvą. Prieš išsiskiriant su Paato suvalgėm didelį arbūzą, po to atsibučiavom ir atsisveikinom.

Susikrovėm zabroskę ir pradėjom lipti į viršų takeliu. Nešt sunku, nes dvigubo maisto dozė kuprinėj. Pradžioj bridom per užverstą kelią, po to kelias vėl tapo normalus. Pradėjom lipti stačiai į viršų. Miškas, dilgėlės, po to akmenys po kojom – taip takelis baigės ir prasidėjo status šlaitas ir brūzgynai. Besibraunant pert juos Agnė pametė akinių stiklą, kadangi akiniai buvo ne ant akių, o ant galvos – nepamatė kada pametė. Plikus kuprinę lipo žemyn, tačiau nerado. Dabar Agnė –robocop'as – viena akis už stiklo, o kita juda per skylę. Paprastą išeitį pasiūlė Kalėda – iš vaistinėlės paimt pleistro ir ant akies užklijuot kryžiu.

Iš brūzgynų išlindom ant morenos, o aukščiau buvo stačios uolos, apačioje už upės pamatėm takelį, kuriuo turėjom eiti. Kad jį pasiekti – reikėjo pereiti takelį, o jo nebuvo.

Iš brūzgynų išlindo Edas – jis eidamas pasirėmė į akmenį – tas nuslydo ir jis krito ant rankos – pasitempė riešą. Apvyniojus Edo ranką elastiniu bintu, vadas Vytenis eiti žemyn ir ieškoti tiltelio persikėlimui. Leidomės žemyn iki upės, o tiltelio nematyt. Ieškojom vietos persikėlimui, tačiau upė per srauni. Du ženklai rodė, kad ejom ne ten – Agnės akiniai ir Edo ranka. Leidomės žemyn upės krantu – tiltelio nebuvo. Pasiekėm tą vietą, kur pradėjom eiti, tačiau takelio nei kvapo.

Pagal žemėlapi tiltelis yra žemiau – kaime, o tas per kurį turėjom eiti – buvo nuplautas. Nusileidus iki kaimo – radom metalinį tiltą. Per jį persikėlėm ir poto vėl į viršų.

Gavosi pasivaikščiojimas aukštytyn-žemyn. Nakvojom daugmaž tokiam aukštyje, kaip kad pradėjom lipti. Vakarienei virėm bulves, jas pagardinom grybais.

Kalėda susiuvo mano kelnių petnešą, kurią suplėšė išdykaudamas oro uoste. Prastai veikė slibinas trigalvis – mūsų primusas. Iš trijų degiklių degė tik du, ir tie dar užgesinėjo. Na, maistą išvirti pavyko. Tamsoj susilaukėm vietinių, jie truputį įgėrė čačos prigaudę upėj žuvies. Ilgai netrukus jie išėjo. Saugodami nuo jų daiktus – viską suslėpėm palapinėse, prie palapinės pririšau puodus. Vakarieniavom prie laužo – Edas užkūrė. Sugulėm miegot, buvo karšta. Prakaitavom tądien ne tik tįsdami kuprines bet ir miegodami.

STYRA

2007 rugpjūčio 5 d.

Šiandien antra žygio diena, sekmadienis. Atsikėlėm šiek tiek paankstintu režimu, nes Vytenis įvedė taisyklę keltis pusvalandžiu anksčiau. Nuskamba Vytenio „už 10 minučių išeinam“, ir pirmyn per mišką vis aukštytyn, aukštytyn. Paeinam, atsigeriam, ir vėl miško akelių pirmyn. Karšta nežmoniškai, atvėsina trumpam tik pavėsis. Kas gurksteli dar iš žemiau atsinešto Narzano, o Edas įsigudrina atsigaiivinti benzinu! Griebė už gulinčio butelio, maukt į burną, po to spjaudėsi dar ilgai. Bet nieko, neapsinuodijo. Judam toliau – žolė, miškas, upė. Prieinam ir pasieniečių trobelę. Aišku, iš mūsų ima reikalauti leidimų, bet mes, išmokyti savo draugo gruzino Paatos jiems ir sakom – „mes pažįstam Paato“, jis prašė skambinti jei kiltų kokių klausimų. Pasieniečiai susiskambina, problemų nekyla. Tuo tarpu Vytenis, Vaidotas ir Kalėda išneša paslėpti zabroskės. Aukštytyn, kažkur link baltų krioklių. Mes tuo tarpu paruošiam pietus, ir imam įnirtingai bendrauti su pasieniečiais. Pripasakoja įvairiausių dalykų – kad šiose vietose meškos gyvena, kad vis dažniau apsilanko turistų grupės, kad vieno iš pasieniečių

giminės gyvena už Gruzijos dienas, bet esant dideliui reikalui praleidžia. Ir dar visokiausių dalykų – kad anksčiau daug kas medžiodavo tose vietose, ginklus slėpdavo miške, ir niekas išskyrus jų šeiminką rasti negalėjo.

Laikas slenka lėtokai, saulė kepina, bet mes pavėsy. Gera. Kas nusnūsta ant pasieniečio patogios spyruoklinės lovos, kas šiaip mėlyniauja, kas žvalgosi į krioklius, kas stebi mūsiškius, kas sėdi... Šiaip ne taip sulaukiam Vytenio ir komandos. Pasportavę, išsiprausę po karštu kriokliu, žvalutėliai. Pavalgom ir toliau žygiuojam, kuprinės jau lengvesnės. Pievos, žolės, saulė. Vieni su šortukais eina, kiti su šturminėm kelnaitėm. Už dviejų valandų kelio turi būti namas, apleistas. Tai mūsų taikinys į nakvynės vietą. Prieinam, pasirodo vieta netinkama – nėra nei vandens, nei šiaip jaukumo. Patraukiam toliau, link mūsų kažkurios dienos tikslo – perėjos „Kursanov“. Kas nuostabu, kad tose pievose dar ir mėlynės auga. Išsijuodinom savo dantis ir burnas, pasigardžiavom ir toliau. Dar ir ilgiau pasmaguriautumėm, bet uodai neleidžia – jų čia tiek daug! Brendam per žoles, jau ir laikas būtų nakvynei. Prieinam vietelę su upeliu mažyčiu, ir mažiau uodų, įsikuriam, verdam vakarienę, kas prausiasi, kas krapštosi ir kuičiasi. Vakaras gražus, šiek tiek vėjuotas. Valgom saulei leidžiantis visi laimingi. Nueinam miegoti jau beveik sutemus, ryt laukia nelengva diena – prisitraukimas iki perėjos.

Agnė

2007 rugpjūčio 7 d.

Širyt "Kursantu" perėja "рукой подать". Likęs beplyšis pakilimas ir ledokritis. Miegojom kišenėj tarp ledyno ir morenos. Vandens nebuvo, teko tirpinti. Paskutiniam pakilimui, pasak draugų, prireikė keturių virvių. Vieną turėklą pamenu veik neigiamu kampu. O persivertimas per kraštą - snieginis status kampas. Žumaras kabina sniegą ir bando praslysti. Edas bandė optimizuoti pakilimą ledkirčio pagalba - bet rezultatas tas pats - daug tabalavimo kojomis. O Styrai teko padėti Justei persiversti per kraštą keliant ją už sėdynės.

Pati perėja - sniego stadionas. Pirmą kartą gyvai užmatėm Ušbą ir Elbrusą. Per perėją punktualiai jau plaukė debesai, tad nedelsdami leidomės žemyn. Iki apačios - du ledokričiai. Pirmąjį praėjome ryšiais laviruodami tarp plyšių. Lyg ir pora ledsriegių buvo įsukta saugai. Antrąjį ledokritį Vycka bandė praeiti pro dešinę palei uolą (lygtai taip atsiminė iš namie likusių perėjos aprašų). Per vieną virvę pasileidom sniego-uolos kuluaru, Vycka paleidom dar per vieną virvę. Ten jis rado "velnio malūną", pakeitė nuomonę dėl tolimesnio leidimosi krypties ir grįžo atgalios. Laiku persigalvojo, jau apyvėlis vakaras. Šiek tiek pakilom atgalios ledynu, radom lygesnę vietą ir įkūrėm stovyklą. Ryt keisim nuileidimo kryptį - ledyno viduriu.

Vaidotas

2007 rugpjūčio 8 d.

Po vakarykščio užsirovimo šiandien einam viduriu ledokryčio. Porą sykių prieinam aklavietę, apsisukam, ir einam į kitą šoną. Bet tai natūralu einant ledokryčiu.

Per kelias valandas nusileidžiam iki morenos. Ilsimės. Kartu diskutuojam apie šaldytuvus ir skalbiankes. Vycka labai giria Miele :)

Nusprendę ilgai nesiilsėti einam link "načiovkių".

Načiovkės be vandens.

Čia truputį pasidžiovinė metam burtus, kas eis paiimti zabroskę. Vycka ir Marumas savanoriai, o burtai kreita Edui ir man (Kalėdai). Truputį pasikeikiu.

Vycka sako eisim takeliu, tai išeinu su triusikais - pasideginčiu :)

Besileisdami nuo ledyn kitoj pusėj pamatom "takelį". Perbrendam ledinę upę. Ten ne takelis. Vycka sako, kad zabroskė anoj pusėj liko. Teko bristi dar syki atgal.

Tada Vycka parodo į statų žolės šlaitą, ir taria "takelis ten". Mums tenka tik kilti Vyckai iš paskos. Tako ir čia aišku nėra. Nu ir kertam skersai kalvas. A jos tai stačios. Ir taip kelias valandas. Staiga pametam Vycką. Paieškom, nerandam, jau norim suktis atgal, kai staiga pasirodo Vycka. Ir tuo pat metu Edas pamato takelio markiruotę. Nubėgam ir paimam zabroskę. Vycka mums trims pažada Kaune da figa alaus, už tai, kad neapsimyžom. Pradedu lyti. Susimetam zabroskę į kuprines, ir bėgam "namo". Takeliu (nors jis ir stačias) gerokai lengviau, nei po tiesiąja. Pakeliui nurimsta lietus ir vėl sušyla oras. Nusimaudom. Grįžę į kalną justefos siurprizą "Malūnininkus" ir spirito. Pasrebiu BARŠČIU (!!!) ir einam miegoti. Ryt laukia ne ką lengvesnė diena.

Kalėda

2007 rugpjūčio 10 d.

Ak, tas Kaukazo permainingas oras, visa naktį dangus maišėsi su ledynu o ryte vėl giedra ir gražu. Nuo akinančiu žaibu ir triukšmingu griauštiniu net galva įspraudžiau į miegmaišį, tik padėjo tas nelabai. Vienu metu girdėjau kaip kažkur šalia griūna akmenys, ištempiau atsisėdęs, lipt laukan apsižiūrėt patingėjau. Jau seniai galvojau kad budeimai suteikia turistui pikti ir jegų, šis rytas tik patvirtino mano pamastymus. Po tokios baisios nakties kaip nič nieko 6.30 garavo karšta košė o Justefa su Marumu spardė mums subines kad lystumėm lauk. Apie 8.00 iškeliavom į mūsų antra perėja „Ušbinskiy“ 3A. Po gero pusvalandžio pasiekėm uolas (lik perėja o lik ir ne), tura radom kažkoki bet raštelio nebuvo. O dar po valandos sėdėjom ant sniego pagalvės, anot Vyckos tai ir buvo tikroji perėja. Toliau visa diena kopėm ant Ušbos sniego pagalvės. Visą laiką ėjom ryšiais laiks nuo laiko užsiburindami, tik prieš pat galą ant stataus bergšrundo kabinom turėklą. Pakeliui pastebėjom kažkoki oranžini daiktą (gal ir ne lavonas, o gal ir ne). Ponas Pavaduotojas neaiškumą nemėgsta, nedelsiant prisirišo prie savęs Styra su Agne nuskubėjo link inkognito. Kai sugryžo paaiškėjo kad tai nuostabus kapitalistinis paklotukas „Termarest Z-line“. Visi labai jo pavydėjo, nes labai geras ir gražus. Kai Ponas Pavaduotojas įsidėjo radini į kuprinę Agnė su Styra tik liūdnei pažiūrėjo ir kažka pasakė. Po pietų įsikūrėm ant „padušės“, skaniai ir anksti pavakarieniavom su spirito lašiukais. Vakaras pasitaikė nuostabus – giedra, gražu, viskas aplink matosi. Rytąj mus laukia Kaukazo gražuolė „Ušba“.

Eds

2007 rugpjūčio 11 d.

Kelias į Užbą

Kaip nekeista, keliamės gana vėlai - 5:30 budintieji, apie 6 visi kiti. Išsikrapštom netoli 7:30. Tai ir išeinam. Iš vakaro ilgai ir karštai dalijomės geležis ir moteris (ta prasme, dalijomės į dvi komandas). Po svarstymų vistiek liko 2 komandos po 4, pagal palapines. Eina Kalėda-Edas (ypatingi santykiai, niekaip nesutiko išsiskirti), Styra-Agnė (na, norėjo juos padalinti atskirai, nes Styra mažiau patyręs, bet Agnė pasakė ne). Mane paėmė Vycka, Marumas varo su Vaidu.

Išvarom iš stovyklos lengvai pasikrovę. Marumas kabina pirmą virvą, ir lipam.

Tai taip, lipom ir užlipom.

Pakilom turėklų, ilgai varėm sniego lentą. Daugumoje ryšiais, per būrus, kartais pasaugant. Antra (Bask) palapinė išeina kiek vėliau, ir eina paskui. Užsilipę sniego lentą einam ant keteros. Ten sniego „takelis“ prie pat šlaito ribos, vietoje pro skylę šviečia pragarmė apačioje. Lipam lipam, pro ataskaitose minimus akmenis praeinam, lyg ir „ten, viršuj, ant sniego“ ir viršūnė. Užlipi, o ten – dar keteros, dar ne viršūnė.

Blogėja oras. Užsilipam į standartinę Kaukazo miglą. Dar ten ant akmenų sėdi patenkintas, bet drėgnokas Vytenis, ir sako, kad viršūnė. Toliau kilt tikrai nėra kur – jam už nugaros miglotas balnas Užbai tarp ragų. Balsvą erdvę pro šalį greitai neša vėjas. Greit rašom lapelį. Pusė penkių. Apsisukam ir savo pėdom, savo būrais, savo ankstesnėm būrų vietelėm greit bėgam žemyn.

Pakeliui vis sustojam kiek reikalauja virvių technologijos, pašnekam, pavalgom. Rijam gliukozės žele ir geriam „dyzeliną“ iš maxim miltukų beigi kitą gerovę iš savo maišelių. Ten begaliniam rūke, kai tvenkiasi sniego debesys, stovėti kalnui ant nugaros, kai aplink tik keli draugai – gana vieniša. Sudėtinga tokiose vietose truputėlį drėgnam ir gana pavargusiam vertinti DIDŽIUS PASIEKIMUS ir ŽMOGAUS DIDYBĘ. Vietoj to – nemalonūs jausmas, kad gamta nebūtinai tau bus maloninga. Vienu metu tiesiog galvoji, kas bus, jei pradės tikrai rimtai snigti mums ant šalmų netoli temstančios Kaukazo viršūnės.

Besileisdami išmeldžiam geresnio oro lašą – atsidaro langas mėlyno dangaus aplink Užbą, galų gale matom kelią. Greitai nusileidžiam iki sniego lentos, ten žemyn tai diulferiais, tai ryšiais. Suteksta apie 9, dar matom gražiai eilute į stovyklą grįžtančią Bask komandą. Jie apsisuko ant keteros, gana netoli

viršūnės. Leidžiamės toliau, viena po kitos žiebiasi lempas ant mūsų šalmų. Ant Nastenکو uolų stringam rimtai – tai virvės neišsitraukia, tai būrai ne ten kur reikia, tai pas samosbrosą reikia palipti, kur ant uolų užstrigo. Ir visas tas ilgas laukimas, kol lėtai ir atsargiai tamsoje sprendžiamos šviesoje tokios paprastos užduotys. Virš galvos – šalta žvaigždėta naktis, tik toliumoj iš žemo debesies tranko geltoni žaibai. Kitame slėnyje mirga paslaptinga švieselė, viena visoje kalnų erdvėje ta kryptimi, išskyrus mūsų pačių šaltas Petzl ugneles. Bet stovint ir šalant ant uolų jau nebaisu. Jau žinai, kad jei neišsidirbinėsi ir neskubėsi – liksi gyvas. Leistis gi visada pavojingiau – ir dar naktį.

Galiausiai po paskutinio nusileidimo draugų pėdom, iškaltom firne, nusileidžiam ant Užbos „pagalvės“, kur toliau aukštumėlėj visą naktį kelią namo rodė mirksintis diodas. Įvirstam į tuščią ir ramią stovyklą. Vycka paskutinis kerta finišą 1:19 nakties. Padundam – pažvangam aplink palapines, pageriam pavėsusios arbatos, bamba miegantys bendražygiai. Pasigrožim savo buksuotais veidais, netgi nusifotografuojam, ir lendam galų gale į savo palapinę. Miegoti.

Ferrino komanda sulipo į Užbą ir nusileido, ačiū Dievui, per 17 val.
Justė

2007 rugpjūčio 12 d.

Po lipimo į Ushbą nieko neveikėm. Miegojom ilgai, pusryčiavom vėlai. Dienos planas buvo nulipti nuo Ushbos pagalvės iki Ushbos plato (plynaukštės). Oras buvo daug geresnis nei vakar – lipant į Ushbą. Po pusryčių vėl gulėjom iki pat pietų. Papietavę jau vėlai – apie 16 leidomės link Akademiko Aleksandrovo 3B* perėjos, kuri leidos žemyn nuo Ushbos plato. Paėjus sniegu – reikėjo leistis ledo siena. Prieš tai žiūrėtuose aprašymuose ji buvo nesuskilus, bet lipant aukštyn radom plyšį, kuriuo lengviau buvo galima užlipti. Atamanas Vytenis pakabino diulferį. Diulferiu leistis lengva – bet iki jo praėjimas sudėtingas. Nusileidus diulferiu, toliau žingsniavom sniegu ir leidomės žemyn. Kur stačiau – ten lėčiau, kur lygiau – ten greičiau. Per sniego šlaitą man eiti sunku, per tokį ėjau pirmą kartą tik šitam žygyje, per ledą – kiek lengviau, bet tai man irgi naujiena. Šiam žygyje – kai nestatu – viskas OK, kai stačiau – neišku kaip koją statyt. Kada slysta, kada gerai laiko. Ėjom ryšiais aš ir Agnė, Kalėda su Edu, Vaidotas su Marumu, Vytenis su Juste. Nusileidus į plato – toliau lygiu sniegu iki perėjos. Ten įkūrėm stovyklą, pastatėm palapines. Kol vieni jas statė, kiti – stipriausi ir daugiausiai patirties turintys ėjo ant perėjos kabint pirmas tris virves. Budėjom tą vakarą aš ir Agnė. Virves kabino Vytenis, Marumas ir Kalėda. Apie šią perėją man pasakojo draugo tėvas. Atseit reikia išėiti juo anksčiau, ne popiet pašildžius saulei kas 15min žemyn važiuoja „traukinukai“ – akmenų lavinos. Šitą info papasakojau Vyteniui, buvo nuspręsta keltis 3 val. ryto.

Dar su šviesa išvirėm košės ir arbatos. Kvietėm virves kabinančius valgyt, bet jie buvo užsiėmę, paaiškinau Agnei, kad jiems svarbiau pakabint virves, nei valgyt. Saulė leidos, raudonavo kalnų viršūnės, giedras dangus – nuostabus vaizdas. Pasirodė pirmos žvaigždės, su jomis užsižiebė kabinančių virves lempas, košė ir arbata, nors ir suvynioti į medžiagą šalo. Paėmiau iš Justės laikrodį-žadintuvą, nustačiau 3val ryto ir nuėjom miegot. Per miegus girdėjos po virvių kabinimo grįžusiųjų balsai – „atšalo arbata – šildom“. Patikslinau su Atamanu Vyteniu kėlimosi laiką – 3val ryto. Pakabintos 2virvės, planuota 3, naktį ant uolų nieko nepadarysi.

2007 rugpjūčio 13 d.

3 val ryto. Skamba žadintuvas. Šalta, vėjas pučia per visus galus, taip sunku keltis, dar gulėdamas miegmaišyje užsidedu visas kojines, flisą, šturmines kelnes ir šturmuotę. Išlendu iš palapinės, užsidedu sušalusius batus. Aplink gražus žvaigždėtas dangus, karts nuo karto viena- kita jų nukrenta. Paimu slibiną, pripilu jo baką benzino. Nusuku primuso viršų ir žiklerį išvalau su plona viela, užsuku viską atgal, papumpuoju ir prileidžiu benzino į degiklius ir uždegu – netrukus slibinas užkais ir pradės pūsti ugnį. Agnė irgi jau atsikėlus, sako „dėkis pūkuotę“, na galvoju – kam man ji.

Kad nesinešiot visą žygį jos veltui – ištraukiu ir užsidedu. Iškart nustoja kiaurai pūst vejas. Paryčiu verdam gėralą – skystą želė su sublimuotom vyšniom, o prieš tai bulvių košę su spirgais. Išvirus košę žadinam visus. Patamsiai, pučiant šaltukui visi rangosi iš palapinių, padalinus bulvių košę sudainuojam kusačių, po jo visi susitraukę į visus savo rūbus valgo. Košės nedaug, bet dar lieka ir pakartojimui. Po košės geriam skystą želė, tada visi pakuojas ir ruošias leistis Aleksandrovo perėja. Sniego gabalu išplaunu košės puodą. Želė gėrimo dar liko, dalį jo supilus į plastmasinį butelį – bus atsigert besileidžiant.

Apie 00 pirmieji pajuda leistis žemyn perėja. Pirmas leidžiasi Vytenis. Nusileidęs dviem virvėm, jis turės kabinti trečią. Išardau slibiną, sukraunu jį į kuprinę ant viršaus sukraunu likusius daiktus – dar svarstau – leistis su pūkine striuke ar bejos. Leidžiantis teks nemažai stovėt – gali būti šalta. Giedras dangus pasako, kad tuoj pradės kepinti saulutė, Pūkė sukemšu į kuprinę. Prie nusileidimo vietos ateinu vienas iš paskutinių. Matosi tuo švis, todėl ciklopa kišu į kuprinę ir išsitraukiu saulės akinius.

Visi ginkluoti šturmine apranga, vibramai, šalmais, apraišais, karabinais ir kita alpinistine įranga laukiam ženklą iš Vytenio, kada galėsime leistis. Pagal planą uolomis pirmas leidžiasi Vytenis ir kabina iš viršaus nukabintas virves. Paskutinai – Marumas ir Kalėda. Jis ištraukia viršutinę virvę ir ją perduoda žemyn. Likę viduryje leidžiasi paruoštomis virvėmis. Leidžiantis žemyn, pajudinus akmenį – jis su pagreičiu rieda žemyn, todėl besileidžiant svarbu kuo atsargiau statyt kojas, ir kuo mažiau judint virvę, nes ji ir užkabina akmenis, kurie rieda žemyn. Vos tik paleidi akmenį, iškart visa gerkle šauki “akmuo”. O žemyn leidies ištempęs ausis, ar kas neperspėja apie akmenį. Kabant ant virvės apsisaugojimas nuo akmenų – tai šalmas ir pilnai prikrauta didelė kuprinė. Vos tik išgirdęs atriedantį akmenį – susitrauki, galvą sukiši į pečius, kas lieka išlindę po šalmu, kojas surieti prie krūtinės, rankas irgi suglaudi, kuprą su kuprine atsuki į viršų – į atriedantį akmenį.

Pirma virvė pakabinta ant apvynioto aplink didelį akmenį virvagaliu. Vytenis jau apačioj, laukiam žinių iš jo. Vėjas švilpia – nieko negirdėt. Čia padeda racijos. Gavus ženklą, kad pirmą virvę laisva – žemyn leidžiasi Justė, po to Vaidotas, po to Agnė, po jos – aš. Nusileidę pirmą virvę savisaugos ūsus segam į stotį, atsikabinam nuo nusileidimo virvės ir šaukiam “pirmą virvę laisva!!!”. Vieno stotį telpa žmonių daugiau, kitoj mažiau. Vis išgirstam atriedantį akmenį ir slepiamės po šalmais ir kuprinėm, susiglausdami stotyse ar pavieniai kabėdami ant virvės. Trečia virvė, vedanti į trečią stotį eina šiek tiek į šoną, užtatai akmenys ne tokie baisūs. Po Vytenio, trečioje stotyje aš pirmas. Čia nėra akmens ar išlindusio uolos, kad apjuost virvagaliu ar kilpa, todėl į uolas sukalti uolų kabliai, o virvagaly pririštas ant jų. Saugas segam į virvagali, laukiam virvės, kad padaryt dar 50m nusileidimo. Pirmą virvę turi ištraukti Marumas su Kalėda. Kažkas stringa, virvė neišsitraukia. Laukiame. Staiga pabyra dideli akmenys – tikriausiai nuo traukiamos virvės. Vytenis susisiekė racija – virvė nejuda. Tupint ant Uolos paskausta kojos. Stovi tai ant vienos, tai ant kitos. Iš mano kuprinės Vytenis ima butelį, su nuo pusryčių likusiu želė gėrimu. Atsigeriam ir laukiam toliau. Pakyla saulė, pradeda stipriai kaitint, virvės vis nesulaukiame! Gauname žinią, kad Marumas lips į viršų žiūrėt, kur virvė stringa. Šiek tiek žemiau pamatau beveik horizontalią uolos dalį, palipu iki jos, bandau atsistėt – pavyko! Galvą su šalmu įremiu į uolą. Šiek tiek pasikabinu ant įtempto saugos ūso – galima atsipalaiduoti. Užsimerkiu, sėdžiu. Staiga atsijungiu ir aš jau visai kitur – užmiegu. Po kiek laiko pabundu, gauname žinią, kad virvė jau ištraukta ir eina link mūsų. Į trečią stotį su virve nusileido Justė. Vytenis paima virvę, prikabina prie stoties ir leidžiasi žemyn. Turėtų leistis kaip visi – diulferiu per lapelį, bet lapelį pametė lipdamas į Ushbą. Stabdymui vietoj virvės apsuktos aplink lapelį naudoja seną techniką – apvynioja virvę aplink save. Besileidžiant Vyteniu žemyn iš trečios stoties, į ta pačią stotį leidžiasi Vaidotas – kaip visuomet iš po jo kojų byra daugiausiai akmenų. Sustabdom Vaidotą, kol nusileis Vytenis ir įrengs 4-tą stotį.

Saulė šildo akmenis ir tirpiną ledą, atsipalaidavę iš sniego ir ledo akmenys rieda žemyn. Riedantis akmuo pamuša kitą – taip jie dauginasi. Kuo žemiau, tuo akmenys skrieja greičiau, jauti kaip dreba oras nuo lekiančio akmens. Vos tik pajauti drebantį orą, šauki “akmuo!” ir pasislepi po savo apsauga – šalmu ir kuprine. Keli dideli akmenys išsitaško į šimtus šipulių, atsitrenkę į apačioje esančias uolas. Saulė daugiausiai kaitina kairįjį perėjos kraštą, todėl daugiausiai akmenų rieda ten. Įrengus ketvirtą stotį, pirmas po vado ten leidžiasi Vaidotas, paskui jį – aš. Ketvirta stotis yra tiesiai po

trečia, todėl čia reikia saugotis, po akmenimis telpam tik trise, kuprines ant virvės sukabinam šalia. Penkta stotis tiesiai už uolų – ant ledo. Į ledą susukti ledsriegiai, saugas kabinam į juos. Visi skuba kuo greičiau į paskutinę stotį ant ledo. Kai visi bus joje – žemiau esantys bus saugūs, nes ant ledo stovintis nepaleis akmens. Toliau leidžiamės ledu. Pradeda akmenys byrėti ir iš dešinio šono. Laviruojam tarp, iš abiejų pusių krentančių, akmenų. Kuo žemiau, tuo garsiau jie zvimbia. Skubam leisti žemyn. Akmenys pradeda byrėti ir iš viršaus. 15 min ramu, po to prasideda – kaip per karą – visi prisispaudžia prie žemės – ledo sienos, o pro juos zvimbia kulkos – akmenys. Vieni praskrieja šalia, kiti kliudo – kuprinės ir šalmai apsaugo. Nuo vienu akmenų tik garsą, kad atsitrenkė, išgirsti, kiti gerokai pakaso nugarą. Leidžiuosi aš pirmas, nusileidęs įsuku ledsriegį, prisisegu saugą prie jo, įsegu apatinį virvės galą ir rėkiu “virvė laisva!”. Tuomet leidžiasi kitas – o aš suku antrą ledsriegį ir įrenginėju stotį. Viena stotį įrengiau ledo sienos upelio išplautoj duobėj, kuri eina vertikaliai viso ledo sienos. Kai nusileido į tą stotį Kalėda, gavau diržo – atseit nesaugi stotis – bloga vieta. Kai paklausiau kur daryt kitą stotį, išgirdau tik keiksmazodžius, sekančia stotį darau jau ne sienos duobėje, bet vertikaliai einančiame kalnelyje. Dabar ledo siena leidomės šiek tiek traversuodami į dešinę pusę, priešingai nei uolomis, ne kairėje pusėje palei uolas tekėjo krioklys – kuriuo dažnai byrėjo akmenys. Likus 3-4 virvėm iki apačios saulė įkaitino ir perėjos viršų, pradėjo akmenys byrėti ir per vidurį. Saugios vietos nebuvo. Reikėjo skubėti. Per skubėjimą pametėm vieną iš 4 virvių, kaip ji nulėkė žemyn į upelį-krioklį, niekas nepastebėjo. Leisti trimis virvėmis trunka daug ilgiau. Aukščiau esantys manė, kad virvė žemiau, o žemiau esantys manė, kad virvė viršuje. Kai iš viršaus atleikia akmenys, sunku pastebėti – tik sudreba oras, visi spraudžiasi po kuprinėm prie ledo sienos. O reikėjo žiūrėti į viršų ir stebėti ar neatleikia akmenys. Tik pamatai viršuje dulkančias nuo akmenų riedėjimo uolas, ar atlekiančius juodus taškelius, iškart perspėjai kitus ir pats saugaisi. Kabėdami priešpaskutinę stotyje, supratom, kad dingo viena virvė. Tada stotyje buvom likę tik trise: aš, Vaidotas ir Kalėda. Leidžiantis ledu virves ištraukinėjo ir samosbrosus darė Kalėda ir tylusis Vaidotas. Akmenys dabar byrėjo labai dažnai. Kalėda Vaidotui sako: “daryk samosbrosą” o tas tyli. Taip keletą kartų. Po to tylusis Vaidotas sako Kalėdai tyliai “gal tu daryk”. Supratau, kad jie abu taip nori daryt samosbrosus ir leisti paskutiniai, kad nepasidalina kuris darys. Vėl pabiro akmenys, prazvimbė švilpdami. Kurie – ne kurie atsitrenkė į kuprines ir šalmus. Išgirdau, kad virvė laisva. Jau buvau pasiruošęs leisti, įsisegiau virvę į lapelį. Pamaniau, gal rasiu mėlyną virvę. Nutraversavau link krioklio, kur dažniausiai byra akmenys – dabar jų nesigirdėjo. Žiūriu guli mūsų virvė su karabinu, ledsriegiu ir ištraukimo virvute. Prisisegiau ją ir greit dūmiau iš ten. Nusileidus į paskutinę stotį, pamačiau kad ten mažai vietos. Visi tupėjo ten. Perdaviau Edui mėlyną virvę ir likau kabėti ant raudonos, kojom apsižergęs krioklį. Reikėjo atlaisvint kuo greičiau virvę, kad galėtų leisti viršuje esantys. Pasigirdo iš viršaus keiksmi, net tylusis Vaidotas keikėsi. Po akimirkos pasipylė akmenys, pradėjo barškėti šalmas, dusliu garsu jie trunkėsi į kuprinę. Aprimo. Ir staiga jie vėl. Po to nurimo visiškai. Iš viršaus girdžiu “greičiau atlaisvink virvę!”. Stotyje vietos nebuvo. Likau kabėti toliau. Vytrenis apsvyniojo virve nusileidimui ir pradėjo leisti. Pasirodo įsisegė į mano nusileidimo virvės apačią. Reikėjo jam persisegt į kitą. Laikas bėgo, akmenys vėl byrėjo, vėl keiksmi iš viršaus. Nurimus akmenims, Edas įsuko ledsriegį ir į jį įsegė mėlyną virvę nusileidimui. Pradėjo visi leisti iš paskutinės stoties į apačią. Marumas įsegė mano saugą į stotį, atlaisvinau nusileidimo virvę, nusirupšnojau tiesiai po stotim ir pakibau ant saugos. Laukiu kol atsilaisvins virvė. Besikeiksnodamas ir beašarodamas nusileido Kalėda. Jo saugos ūsą paėmiau ir įsegiau į stotį, paklausė kur pamestos mėlynos virvės samosbrosas. Pasakiau, kad nežinau, tikriausia pas Edą, nes jis segė mėlyną virvę. Tas vėl pradėjo keiktis. Leidžiantis žemyn Vadas Vytrenis paprašė paieškoti jo katės. Leisdamasis žiūrėjau ir į kairę, ir į dešinę – katės nei kvapo. Nusileidęs ant žemės atsisegiau nuo diulferio ir, ledkirčiu pasiremdamas į šlaitą, leidausi žemyn, Vytrenis paklausė, ar turiu žumara, atsakiau “taip” ir ėmiau išsiseginėti, norėdamas perduoti, bet paslydau ir pradėjau čiuožt žemyn. Greit stvėriau ledkirtį, apsiverčiau ant pilvo ir užspaudžiau jį į ledą po savim. Sustojus – vadas pasakė “ai, nereikia žumaro”. Atsistojau ir ėjau žemyn. Apačioje jau stovėjo Agne ir Justė – maži žmogeliukai, kiek aukščiau sėdėjo Marumas ir Edas. Palipau žemyn ir atsisėdau ant sniego. Šalia įsmeigiau ledkirtį. Neaišku kodėl buvau išsišiepęs ir be galo laimingas. Sėdėjau ir dairiaus aplink, pasaulis atrodė visai kitoks. Paėjau žemyn, pirmą sutikau Marumą, paklausiau “Kaip?”, jis nieko nesakė, bet buvo irgi labai išsišiepęs, toliau lipau

žemyn lengvais žingsniais, nors ir pilna kuprinė, ir visą dieną nevalgę ir negėrę, bet vis vien buvo labai lengva. Atsisėdau ant sniego, nors užpakalis šalo, bet buvo vis vien. Priėjo Vaidotas, tada prisiminiau, kad viršuje liko visos keturios virvės. Paklausiau jo „gal paimam?“ – tas nieko neatsakė. Po kiek laiko nulipau iki saugios vietos, kur nebuvo pribyrėjusių akmenų. Pasižiūrėjau atgal atsikęs į Akademiko perėją – iš viršaus ji neatrodė tokia stati. Žiūrėjau kur leidomės, išsitraukiau fotoaparatai ir kelis kartus nufotografavau – pasikabinsiu didelę nuotrauką ant sienos ir pasirašysiu „akademikas Aleksandrovas 3B*“ – pagalvojau. Perėjos apačioje dar stovėjo Edas ir geltonavo Kalėdos šalmas. Jie pradėjo eit tolyn, nuo perėjos žemyn. Pirmas paslydo ir nukrito Edas – tas greit atsikėlė, po jo iškart griuvo Kalėda. Čiuožė žemyn ledu užpakaliu, po to apsvirtė ant pilvo, ir pačiuožęs sustojo, liko gulėti. Kiek pamenu – ten ledas su akmenimis ant viršaus pabirusiais. Iš apačios suriko Justė „Kalėda, ar viskas gerai!“. Viršuje buvo tylu, iš Kalėdos nei balso. Jis kiek pagulėjęs atsikėlė ir pradėjo leistis žemyn. Visi nurimo ir pamažu pajudėjo žemyn. Pamačiau – Marumas su Edu atvelka visas virves, laukiau jų. Belaukiant dideliais žingsniais prašულიavo Kalėda. Jo žvilgsnis buvo tiesiai į priekį. Aplink nieko nematydamas, su tikslu „tolyn nuo perėjos“ nušულიavo į priekį. Pradėjom virves vilkti trise – Prisijungiau prie Edo ir Marumo. Matėsi kaip priekyje visus pralenkęs Kalėda žingsniavo tolyn. Jį pradėjo vytis Vytenis. Paėjęs kalėda sustojo, numetė kuprinę, išsitraukė cigaretes ir užsirūkė. Jį pasivijęs vadas Vytenis paprašė cigaretės. Rūkė tyloje dviese. Po kiek laiko pasigirdo „daugiau nesuksi samosbrosų, šiame žygyje jau susukau visus samosbrosus“ – isteriškai rėkė Kalėda. Visi susirinko prie jų, pradėjom statyt palapinę, rengti stovyklavietę. Stresui nuimti ištraukė spirito. Pirmas gėrė Kalėda, po to Vytenis ir visi likę. Spirito ar kito alkoholio man nesinorėjo, per akis buvo malonumo iš Akademiko, bet vis vien gėriau. Pastatėm palapines. Budintieji – Marumas ir Justė. Keliasdešimt metrų žemiau stovyklavietės stovėjo didžiulis, nuo perėjos nukritęs 5x5 metro ledo luitas. Nulėkiau už jo, pasirodo kelnų keist po šios dienos nereikia ☺. Grįžęs visiems pranešiau šią džiugią naujieną. Išvirė košė, kalėda paklausė kuri šiandien diena. Justė atkasė iš laikrodžio – rugpjūčio 13. „Tai va“ – Kalėda sako – „Lygia prieš metus man gimė dukra, užtai žmona man įdėjo siurprizą“. Nuėjo jis link kuprinės, ištraukė kietai suvyniotą maišelį, ir atsinešęs pradėjo vynioti. Ten buvo dvi jo dukros nuotraukėlės, ilgai jas žiūrėjo, po to paleido jas ratu kitiems ir vyniojo žmonos įdėtą siurprizą toliau. Ten dar buvo torto gabaliukas, žvakė-fejerverkas ir laiškas. Jis ištraukė iš kišenės fleškutę su Čaj Horkyj, paprašė budinčiųjų karšto vandens ir atsijungęs nuo čia esančio pasaulio pradėjo skaityt žmonos rašytą dukros gimtadienio laišką. Sušilo vanduo, į jį supylė Čaj Horskyj, papildė visiems po puodelį, ant torto gabaliuko uždegė žvakutę. Sudegus – visi išgėrė už Kalėdos dukros sveikatą. Ratu paleido torto gabalėlį, visi gavo po kąsnelį. Taip baigėsi ši diena. Sudėtingiausia perėja Akademik Aleksandrov 3B* ir Kalėdos dukros pirmasis gimtadienis. Šios perjos nuotraukos kabės pas mane ant sienos.

Visi sugulė į ant ledo pastatytas palapines.

Styra

2007 rugpjūčio 14 d.

Ankstus rytas, šešios valandos, girdžiu pro miegus Justės ir Marumo balsus „kelkitės!“, „valgyt!“ O be viso to dar ir lietus barbena į palapinės stogą. Keltis visai nesinori. Šiaip ne taip išsikrapšto mus iš palapinės, greitai perbėgam į kitą – vadovybės palapinę, kusačius, pusryčiai. Vytenis su Vaidotu grįžo ir „katės“ paieškų, kur vakar pametė. Bet rado raciją ir Vaidoto lazda. „Katės“, deja nerado.

Na ką, pavalgėm, oras blogas, lyja, dangus užtrauktas – negi eisi per tokią bjaurastį. Atgal į palapines ir miegot. Miegam, apsiverčiam ant kito šono, vėl miegam. Kai kas į lauką išbėga, prasiblaivo ir atgal. Miegam, persimiegam, vėl miegam. Prasideda užtaupyto likučių pribagainėjimai, nes su pietum neaišku kaip bus, maistas į pabaigą, o mes tupim vietoj. Galų gale šiookie tokie pietūs, ledai, siurprizai. Širdis atsigauna, akyse prašviesėja, nusprendžiam eiti iki perėjos. Perėja vis arčiau, klampojam per banguotą ir aptirpusį ledyną, Vytenis be vienos katės. Dar ne vakaras, šešios valandos, ką čia reiškia mums ta Dola Kora perėja – 2B, pereisim šiandien. Prieš tai dar palikom raštelį, turbūt pirmą per visą

žygi. Bėgam žemyn, Vyteniui truputį sunkiau sekasi su viena kate. Net Jūrų katinas Kalėda Atamaną aplenkė. Pasieliam moreną, laukiam Atamano ryšio. Juda po truputį žemyn, ne taip jau paprasta ledo šlaitu be katės leistis. O kai kurie spartuoliai jau žemai – Edas paskubėjo ir nubėgo į ledyną – „stadioną“. Net nakvynės vietą prabėgo, kur upelis teka, gėlytės auga. Pas jį ir palapinė. Jau temsta, atgal nelips, todėl nusprendžiam nusileisti žemyn. Dar nuskamba Vytenio frazė – „nusileisim ant ledyno, o jau nuo ten jis lygus kaip stadionas, galima bus nubėgti. O nuo jo galo takeliu žemyn. Tačiau darosi vis tamsiau ir tamsiau, uolos vis statesnės, akmenys byra. Leidžiamės nesusirišę. Nepastebim kaip visai sutemsta. Leidžiamės su šviesom ant galvų, kad tik gelbėtų. Užsiraunam ant tokių stačių uolų, kad nervai nelaiko – baisu, tamsu, akmenys byra. Šūkaliojamės kur geriau leistis. „Pro upelį“ - Kalėdos balsas, „eikit link Vytenio“. Šiaip ne taip susirankam į krūvą, tačiau dar ne pabaiga. Po apačia plyšys ir uolos, ledas. Kabinam diulferį, leidžiamės. Tamsoj viskas lėčiau. Su Edo pagalba iš apačios ir perspėjimais, kad žemiau dar vienas plyšys, pamažu saugiai nusileidžiam. Aišku, Edas neišvengia pamokslų, ir atsakančiai gauna velnių, kad daugiau nepabėgtų nuo grupės. Kakava, sausainiai ir miegot, nes jau pusė dvylikos nakties. Rytoj bėgsim greitai žemyn.

Agnė

2007 rugpjūčio 15 d.

Šiandien labai sunki diena. Bėda vien tai kad išėjom nevalgę, sudėjom palapinės ir puolėm bėgt ledynų žemyn. Po kiek laiko aptikę Vandeni stojom pusryčiauti. Iš paskutinio benzino išsivirėm bulvių košės ir arbatos. Toliau tempas labai sulėtėjo nes „ledynas-stadionas“ buvo gerokai praplyšęs. Bet tai pasirodo buvo gėlytės, kai išėjom į gretima slėnį prasidėjo negailestinga morena kur tekdamo tiek leistis tiek ir kilti. Nuo tokio vargo dak. Styra labai pavargo, akys užgeso, apatine lūpa nukaro o žingsniukai visai sumažėjo. Kaip ir reikėjo tikėtis visa šita paradą turėjo vainikuot kažkas neįprasto, taigi vakare kėlėmės per upę. Agnė kažkodėl labai nenorėjo persikelti i kita krantą. Ko gero koflakus gailėjo, nes labai pyko, kojom trepsėjo o kai Kaleda norėjo padėti tai pasiuntė kažkur. Tuo ir baigėsi mūsų šios dienos odisėja, įsitaisėm gražioi vietai miške. Šiltas, drėgnas oras, medžiai, upė ir užpiltas vandeni pilvas – beveik laimė po dienos sunkumų. Po buvimo ant ledyno atrodo kad i tropikus patekom, tai net palapines nestatėm. O bereikal!

Eds

p.s. Gruzijos avietės yra jega!

2007 rugpjūčio 16 d.

Ryte keliamės gana anksti – šiandien eisime atsinešti užmetimo. Edas kaip koks visiškai nepatyręs „zabroskin kas“ lengva ranka savo vietą ėjimui į apačią užleidžia Vaidotui. Kiti trys zabroskę nešančios komandos nariai – aš, Marum ir Kalėda likome tie patys kaip ir praeitą kartą. Išeinant prisigeriam arbatos kiek lenda ir suvalgom po du sausainius pusryčiams. Dar pakelį sausainių ir gabalėlį kumpio mums įdeda į kelionę. Neiškentę šį nedidelį maisto davinį sukajam paėję vos keliolika minučių, po ko ėjimas pasidarė gerokai smagesnis. PO poros valandų prieinam zabroskės palikimo vietą – Niguriani giminės kaimą. Tačiau nieko nėra namie, ant durų už kurių paliktas mūsų užmetimas kabo spyna, tenka leistis atgal. Prisėdę prie sankryžos džiaustom koflakus, rašom SMS ir bandom paskambinti Paatai. Bet mūsų vairuotojas visų savo telefonų nekelia. Laukiam, nieko nepadarysi, niekur nepriskubėsi. Netikėtai vienu iš telefonų ėmėm ir prisiskambinom. Pakėlė kažkas iš moteriškių. Ji rusiškai nemokėjo, o anglų kalbos bagažas siekė 10-15 žodžių. Su šiais 10 žodžių sugebėjom prakalbėti apie 10 minučių. Galiausiai supratau kad kažkas vis tik atvažiuos mūsų paimti. Ir tik vos padėjau ragelį – už kalniuko pasirodė mūsų gerai pažįstamas baltasis autobusiukas Ford „Tranzit“. Jį vairavo Paatos brolis, šalia sėdėjo pusbrolis Davidas, kurie paaiškino kad šiuo metu vyksta laidotuvės. Po trumpos kelionės sėdome prie stalo, kur smagiai kilnojome taureles už tai kad

išgyvenom, už šventą Georgijų irgi nepamiršdami išgerti. Po šių vaišių prasidėjo laisvas laikas. Marumas nuėjo fotografuoti, o mes toliau sėdėjom ir džiovinom koflakus. Vėliau patraukėm į Mestiją. Ten vienoj tavernoj beragaudami vyną netikėtai sutikom senąjį Niguriani. Pasigyrę savo įkopimais užvedėm kalbą apie pamestą katę. Payręs alpinistas reikalą suprato iš kart:

-Без кошек неотпущу

- Да я верну потом.

- Как получится дорогой, как получится.

Po tokio trumpo dialogo pajudėjom į Niguriani namus Mestijoje. Ten aš ne tik kad katę gavau, bet ir kilogramą vyšnių priedo. Taip spjaudydamas kauliukais grįžau pas Paato. Čia jis su savo sveteliais iš sostinės Paato linksmas prie stalo sėdi ir mane sodina galustalėj. O rake liejosi laisvai. Netrukus Paato mane „įbrolino“ ir už tai buvo pakeltas dar vienas gausus tostas „iki dugno“. Netrukus pasirodė mūsiškiai. Ir jie buvo pasodinti už stalo. Tai dar šiek tiek pasėdėję pajudėjom į viršų – zabroskės. Prie reikiamo namo Tranzitas stabtelelėjo, vaikinai greitai subėgiojo į viršų pasiimti maišų, tiesa pakeliui juos zabroskės saugotojas pasveikino su įlipta viršūne ir vietiniu papročiu pabučiavo į žandą. Neilgai pavažiavus pagailo mašinos ir paprašėm Paatą apsisukti. Toliau ėmėm kilti pėsti. Priėjus tiltą mus pasitiko labai „budrūs“ pasieniečiai. Vienas vos pastovėdamas moja ranka, kad prietumėm. Priėjus arčiau iš kažkur išlindo ir antras sienos sargas su konstantiška, draugiškai debiliška šypsena nuo ausies iki ausies. Tada jie be jokių įžangų pranešė kad toliau eiti negalima, viskas uždaryta. Paminėjus Paato Čertolani ir Nugzar Niguriani reikalai ėmė taisyti. Dar kažką jie pabalbatavo per racijas, bet galutinai viską išsprendė dvi cigaretės. Leidimas eiti duotas.

Temstant pasiekiam stovyklą, čia randam laužą, ant kurio kaičiam košę, greitai papjaunam arbūzą, ima kursuoti puodelis su vynu. Šiek tiek pasėdėję, einam gulti – rytoj teks kilt.

Vytenis

2007 rugpjūčio 17 d.

Po vakarykščių vaišių kėlėmės vėlai ir vangiai. Košė buvo ypatingai skani – pagardinta kelių rūšių konservais ir kitais skanumynais iš zabroskės. Visi sukosi ir tvarkėsi daiktus labai lėtai – jautėsi, kad zabroskė išmušė žygį iš vėžių. Formaliai mums trūksta vienos perėjos, kad galėtume įforminti 6SK žygį, o pagal planą dar turėtume praeiti dvi perėjas: Asmašy (3A) ir Kauno (2B). Nusprendėme, kad viskas priklausys nuo oro ir kitų aplinkybių: konkretaus plano kur eisim neturėjom.

Susikrovę daiktus pradėjome brautis stačiu šlaitu į viršų, netrukus radome takelį. Ėjosi sunkiai, pakeliui ilgai ilsėjomės ir rinkome mėlynės. Pakilus iki morenos subjuro oras, dangus niukėsi, pradėjo lyti. Paskubomis susiradome vietas palapinėms, palyginom aikšteles ir apsistojom. Įkalę po stopkę arakis kritome miegot pietų. Kai pabudau, nebelijo. Su Juste pradėjom ruoš vakarienę. Dėl pablogėjusio oro ir laiko apribojimo nutarėme supaprastinti žygio pabaigą ir eiti tik vieną Rasmašy (2A) perėją. Sočiai pavalgėme, teisybę sakant ir vėl persivalgėme – netikėtai sutrumpėjus žygiui turime per daug maisto. Gulamės, rytoj anksti

Marius

2007 rugpjūčio 18 d.

Laikrodis nuskambėjo pusę penkių. Mes budime. Lauke dar tamsu, bet dangus giedras. Greit pataisėme pusryčius, tačiau bendražygiai kėlėsi vangiai, o Agnė visai nesikėlė ir nelindo iš palapinės dar kokią valandą...

Rasmašy ledokritis atrodė status ir suplyšęs, tačiau traversuodami iš vienos jo pusės į kitą ir apeidinėdami plyšius gan sparčiai kilome į viršų. Norėjosi kuo greičiau pereiti perėją ir leistis žemyn – kūno, skrandžio ir kultūros malonumams. Turbūt tas pats stimulus kirbėjo ir draugų galvose, todėl mes

kaip mat atsidūrėme ant perėjos. Viršuje radome turą ir jame 1993 m. paliktą raštelį. Raštelis visus nudžiugino. Čia nusifotografavome ir pasidarėme prabangius karštus pietus: barščius, arbatą ir begalę skanumynų. Per daug sotūs pietūs davė peno apie ateities planus. Apie tai ką veiksime nusileidę žemyn diskutavome ilgai, nes keli draugai jau aptingo ir nenorėjo tempti savo išsipūtusių pilvų žemyn. Laimei barščiai nepraplovė atamano smegenų ir jis sugebėjo priimti blaivų sprendimą –leidžiamės.

Netruko nei poros valandų ir lygiu ledynu nubėgome iki artimiausios morenos. Ten įsikūrėme ir vėl pernelyg sočiai pavakarieniavę bei damušę arakis kritom miegot.

Marius

2007 rugpjūčio 19 d.

Kėlėmės vėlai ir vangiai. Po ilgų pusryčių ir diskusijų prie arbatos pajudėjom žemyn. Greit nusilipom nuo ledyno ir uolų į pagrindinį slėnį besileidžiantį link Žabešy kaimo. Radome narzaną, prie narzano ištakų sutikau 6 ginkluotus vyrus prisistačiusius medžiotojais, nors jų amunicija – žiūronai, automatiniai ginklai – atrodė per rimta medžioklės įranga, jie sakė, esą medžioja čia avinus. Atsigaivinę narzanu toliau leidžiamės markiruotu taku. Bėgame greitai protarpiais pamalonindami skrandžius gausybe aviečių ir laukinių serbentų. Šiame etape didžiausia kliūtimi pasirodė gardžiosios kalnų avietės. Ne vienas „sėdo“ ant aviečių pusvalandžiui ar ilgiau. Nepaisant viliojančių pagundų įstengėme nusileisti išpūdingu upės kanjonu iki kaimo. Upė paliko didelį išpūdį: vanduo vietomis teka tarp dviejų vertikalių uolų, kitur dingsta po uolomis ir trykšta iš po jų išpūdingais kriokliais. Apsistoję prie kaimo netrukus sulaukėme svečių – susipažinti atėjo vietinis alpinistas-instruktorius ir jo brolis – uolų laipiojimo čempionas. Pašnekesys truko neilgai, apsikeitėme kontaktais, padovanojome jam žemėlapius.

Šiandien paskutinis vakaras kalnuose – Atamanas verda grogą. Mūsų pašnekesiai apie žygį ir viens apie kitą užsitęsė iki vėlumos. Gavosi puikus grogas. Žygis baigtas. Prasideda kūno ir pažinimo džiaugsmas!

Marius